

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra . . . 60 fillér
3 óra . . . 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Deák Ferencz-u. 18. sz.,

hová minden levele-

zés és egyéb küldé-

mény czimzendő.

Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Összeégett gyermek. — Gyermekrabló czigányok.

A kisiparosok sorsa.

Kolozsvár, július 28.

Szegény embernek lenni: rossz dolog. De mi nálunk szegény embernek, kis existenciának lenni, még a rendes mértéknél is rosszabb. Mert ahol meg van a remény a boldogulásra, a jobb jövőre és előhaladásra, már ez a remény is gyógyír a sebre, csillapító a fájdalomra. Mert nyugodtabban hajtja le a fejét a szalmavánkosra, éhesen bár és kimerülten, ha megvan az öntudat, hogy megjavul a helyzet, s holnap talán már biztosítva a kenyér.

De keserves a nyomor, éget és mar az éhség, fájdalmas a szegénység, ha a jövő képe javulást nem mutat. Ha nem biztos az sem, hogy holnap lesz-e fedél, amely alatt meghuzhatja magát az ember.

Nos, minálunk éveken át ez volt a kisipar képe. Évről-évre nyomasztóbb helyzet, nagyobb szegénység minden jó kilátás nélkül a jövőre. Hanyatlott, esett egyre, gyors léptekkel haladva mindinkább a bukás felé. Ellenségévé szegődött minden és mindenki.

A gyárak, nagyiparosok fejlődése nem segédkeztet nyújtottak neki — hogy karöltve haladjanak a boldogulás felé, hanem egyesült erővel mindent elkövettek, hogy a kisipar elzüljön, a kisiparosok akár éhen haljanak.

A külföldi gyáripár a külföldi silány, de olesó portéka versenytársa lón hamar a kisiparos két keze munkájának, s hamar is végezett vele. Legyürte, legyőzte, kiszorította jóformán a piacról s az elfoglalt teret uralja ma is. Daczára, hogy hitvány, hogy silány termék, de olyan olesó — hogy a becsületes magyar iparos nem veheti fel velük a küzdelmet. Legfeljebb akkor, ha maga is hozat magának külföldről egy — koldusbotot!

S ami élet meg volt és van a kisiparban, az éppen elég itthon arra, hogy kiöljék belőle a pénz emberek spekulációi, a délibábra és bankkölcsonre fektetett lelkiismeretlen vállalkozások alapjában megtámadták a szegény iparost. A vállalkozó, mikor minden összeesett, még mindig szerencsésebb volt áldozatainál. Ha már börtönbe került, enni legalább ott is kapott, de a szegény ember, akit kiszipolyozott, honnét szerezzen kenyeret? Talán addig ne egyék, míg a csódtömeg őt is ki nem fizeti? Mert hát az ötvenedik helyre az ő követelése is be van táblázva.

S mikor így vonaglik kisiparunk teste, mit csinál a magyar gyáros? Külföldi munkást hozat, hogy leszorítsa a magyar munkáskéz értékét a minimumra!

Igaz-e vagy nem? Tesék végig nézni az utolsó

évek minden munkás, iparos mozgalmát. A fő vád, a fő panasz az, hogy a gyárakból ki van szorítva a magyar elem. Német, olasz, cseh munkások kapják a magyar helyett a munkát, a keresetet: a kenyeret! Alig pár hete hogy nálunk, Kolozsvárt zugolódtak a kőművesek a munkahiány miatt, mert a nagyobb vállalkozók háttérbe helyezték őket az idegen munkásokkal szemben. S így van ez mindenütt.

A magyar munka lenézett férezmű, amit százszorosán fölülmul a külföldi gyártmány, bár annak silánysága ezer és egy esetben bebizonyult.

Nagyon üdvös intézkedés volna, ha a kereskedelmi miniszter némileg szabályozná a munkás és áru kérdés eme részét. Utóvégre is erkölcsi kötelességünk hazánk iparát és annak fejlesztőit megmenteni a nemsokára bekövetkező szomorú végtől.

Rablótámadás fényes nappal.

A főváros legélénkebb helyén, a Teréz-köruton fényes nappal rablótámadás történt. Egy Károlyi-utcai cipész megbizta tegnap délben Opalek Etel tizenhárom esztendő cselédjét, hogy egy tizenkét forintos új cipőt vigyen el Hódos dr. lakására. A leány elindult s a Teréz-körut 33. számú háza elé ért, a mikor megszólította egy fiatalember.

— Akar-e két hatost keresni?

— Hogyne, felelte a kis leány.

— Vigye föl ezt a levelet a második emeletre a 16. szám alá. Majd addig én vigyázok a cipőre.

A fiatal leány azonban gyanusnak találta ezt a kijelentést s nem adta át a cipőt. A leány erre hatalmasan fejbevágtat s elragadta tőle a cipőt, aztán futásnak eredt. A cseléd segítségért kiáltott s nem hiába, mert egy biziklis postás a rabló után iramodott. Csakhamar el is érte gépjével, a melyről leugrott s többedmagával leteperte a dühösen védekező rablót. A rendőrségre kísérték, a hol kiderült, hogy Herschkovics Lipót a neve s már többször büntetett tolvaj.

Összeégett gyermek.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, jul. 28.

A szülei gondatlanság bűne ott és úgy nyilvánul meg, ahol tud és a hogy lehet. Hasábok telnének meg a gyermekük sorsával nem törődő apák és anyák gondatlanságából eredő szerencsétlenségek publikálásával s a statisztika szomorú adatai még nem elég hivatottak, hogy intő példát mutassanak a gondtalan szülőknek. Tegnap is történt egy eset, mely a legiszonyubb szerencsétlenségeket okozhattak volna.

Kádár Józsefné mosonó tegnap munkába ment — s öt éves gyermekét ezuttal szokása ellenére otthon hagyta és rázárta az ajtót.

A kis leány alighogy anyja eltávozott fölkel s a kezeügyébe eső tárgyakkal játszani kezdett, majd a gyufa tartóra akadt s nagy örömét lelta a gyufák szerzésében.

Egy vigyázatlan pillanatban meggyult az egész doboz s a leányka ijedtében az égő skatulyát az ágyra dobta, ami szintén tüzet fogott s pár perc alatt lángban állott az egész szoba.

Az ablakon kitóduló füst fojtó szaga figyelmeztette a szom-

BUZETZKÓ MIKLÓS TAMÁSI BOGDÁN UTÓDA

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 7. szám.

Ajánlja a nyári idényre dúsan berendezett Női divat és rövid áru üzletét, a hol található a legolcsóbb árakban, kitűnő minőségű hazai és külföldi, színes Creton, Batiz, Ruhaszövetek, disz selymek, Bluzok, nap- és esőernyők stb. stb.

Mosó Cretonokban és Batizokban óriási a választék.

szédokat, kik a veszély nagyságát látva csakhamar betörték az ajtót s a már teljesen elalélt kis leánykát kimentették. Azután a tűz lokalizálásához fogtak s rövid munka után sikerült is elfojtaniok azt.

Az időközben értesített anya kétségbeesetten sietett halottnak vélt gyermekéhez, s csak az orvos nyugtató szavaira csendesült le. A kis gyermek sérülése egyébként jelentéktelen.

Gyermekrabló cigányok.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, július 28.

Nem ritka eset, hogy a házátlan farao ivadék, nomád életmódjuk közben a magányos gyermekeket magukhoz esalják, megcsontkintják, megnyomorítják, hogy ily formán könnyebben kicisikarhassák az adakozók filléreit. Ezek a lelketlen teremtések nem rettennek vissza irtóztatott tetteiktől, hisz a legtöbb esetben nyomuk vész s így teljesen mentve vannak a törvény üldözése elől. Tegnap délután egy 30—40 tagból álló cigánykaraván haladt át városunkon.

Az hóstátban házról-házra jártak, karjaikon egy-egy csonkított, eltorzított végtagu gyermekkel. A sivitó zaj, nagy tömeget csalt egybe s a körül állók egyike, Nagy Dénes hostáti földész, kérdést intézett hozzájuk.

Egy sovány, fejletlen gyermek vált ki a csoportból s szabatos, cigány dialectustól meut szavakkal felelt a hozzá intézett kérdésekre.

Nagy Dénesben gyanút keltett a fiu nyílt tekintete, értelmes felelete s az egyik „családtagtól“ nevét tudakolta, mire a meginterviewolt ember zavartsága csak fokozta gyanuját. Erre már többen is követelték a fiu elővezetését, akit a megszeppent cigányok időközben elvonszoltak s egy távolabb álló szekérre ültetve megszöktettek.

Midőn a hamarosan értesített rendőrök a helyszínére érkeztek, már tul járt a város határán a rabolt gyermek. Átkutattak minden kocsit, minden zugot, de nem találták föl őt.

A cigányok e kedvező körülményt látva durva szavakkal illették a közelben állókat, s ha a rendőrök meg nem akadályozták, úgy véres összetűzésre

került volna a sor. A karaván a rendőrségre került, míg az elmenekült cigányok és a rabolt gyermek kézrekerítése érdekében a legszélesebb medrű nyomozat van folyamatban.

Kártyabarlang a lövöldében.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, július 28.

A sajtó erélyes hangu felszólalásának végre meg van az az eredménye, hogy az illetékesek hatványozott erővel üldözik a kártyázó munkásoknak helyet adó koreszmárosokat.

Ez a lelkiismeretes kötelesség teljesítés azonban nem képes végleg kiirtani e lélekölő szenvedélyt. Csodálatos, hogy az a szegény munkás ember, ki a nap izzasztó hevében, terhes munkával kuporgatja össze filléreit, mily könnyen odadobja azokat a kártya szenvedély kielégítésének. Sok esetben nem e lélekölő időtöltés teljes uralma alatt álló embereket kell hibáztatunk, hanem azokat, akik rendszeres játékkal keresik meg mindennapi kenyerüket s akik a ugyszólván suggerálják a munkásokat a kártyázásra, hogy aztán könnyű szerrel kifoszthassák őket.

Kolozsvár nem szűkölködik a „striczikben.“ Különösen szombat esténként, mikor a munkások heti bérüket kapják ki, az utczákat valósággal ellepik e fosztogatók s oly pressiot gyakorolnak az emberre, hogy akarva nem akarva kénytelen követni őket.

A nyilvános helyeket ritkán keresik föl. Lakásaikba, rejtett helyekre vezetik áldozataikat s miután megfosztották pénzüktől elverik és utnak eresztik őket.

Egy ilyen eset történt tegnap is. Bögör János, Szász Dénes és Fekete János napszamosokat, munkából haza jövet, a Monostorte utczában egy uriasan öltözött ember megszólította s egy „huszonegyes“ pártit ajánlott föl. A napszamosok eleintén szabadkozottak, de hosszas rábeszélésre elfogadták az ajánlatot s követték az idegent, aki a lövölde háttérében levő, elhanyagolt tekepályához vezette társait, hol három uriasan öltözött ember már javában kártyázott.

Az ujonan jöttek részt vettek a játékban, de pár perez mulva pénzüktől teljesen kifosztva az azal a figyelmeztetéssel távoztak, hogy társaik ellen, kik hamisan játszottak, megteszik a bünvádi följelentést.

A fosztogatók e nem várt kijelentésre közre fogták a napszamosokat s ölmos botjaikkal ütlegelni kezdték őket. Talán komolyabb kimenetelűvé vált volna a verekedés, ha a zajra figyelmessé lett közönség tömegesen

a helyszínére nem siet, de ekkorra már kereket oldottak a jómadarak.

Ime, milyen dolgok történnek a legnépesebb üdülő hely közelében. Helyesen tenné a rendőrség, ha nemesak a nyilvános helyeken megforduló „gyanus alakokat“ kíséri figyelemmel, hanem az annál sokkal veszedelemesebb „stricziket“ teszi ártalmatlanná.

A munkabér.

Összerugdosott munkásnő.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, július 28.

A munkás és munkaadók közötti viszonyok a lehető legsilányabbak. Erről mindenki meggyőződést szerezhet magának ha ideig óráig figyelemmel kíséri a dolgok folyását.

A munkás nem megy ember számba, barom ő, kit ütni, verni lehet. Így gondolják ezt egyesek s racionális felfogásuk szerint érvényre is juttatják gögszülte fölénységüket. Legutóbb Kilin István hostáti földész éreztette ily módon egyik munkásnőjével Klocza Sándornéval drákói hatalmát.

A hátra levő mezei munka elvégzésére napszamosokat fogadott. A délutáni eső miatt be kellett szüntetni a munkát s Klocza Sándorné ezalatt déli ebédje után nézett, mert a gazda, a nehéz fellegek láttára még ebédidőt sem adott munkásainak s az eső beálltáig dolgoztatta őket.

Klocza Sándorné visszatért s elvégzett munkájának bérét kérte, amiről a gazda ily körülmények között természetesen hallani sem akart sőt midőn a munkásnő erélyes hangon követelte, Kilin nekiesett s a pénzügyigazgatósági palota közelében a járókelők legnagyobb megbotránkozására rugni, ütni kezdte.

Az épületes jelenetnek végre a 38-as rendőr vetett végett, de a goromba gazdát nem kisértte be, mint a hogy tennie kellett volna, hanem megelégedett a név följegyzésével.

Reméljük, hogy a Kloczáné részéről tett följelentés eredménye, illő, szigoru büntetés lesz.

Agyonlőttek egy századost.

A hadgyakorlat áldozata.

A Karlócza közelében levő gyakorlótéren ez idő szerint a 70. gyalogezred tartja harcászati gyakorlatait. Tegnap az ezred már korán reggel kivo-

nult gyakorlatra. Két-két zászlóalj állott egymással szemben a harcászati föladat megoldása végett.

Az egyik részről a negyedik zászlóalj egyik századosa, Marzserics százados vezetése alatt volt kiküldve elő-járórnek, hogy az ellenség állását kikémlelje. A század legénysége a kapitánynyal együtt nyugodtan haladt előre, amikor az egyik hegyoldalról az ellenség puskatüzzel fogadta. A század ekkor rögtön rajvonalba fejlődött és fölvette a harcztot. Így folytak a lövöldözések, miközben észrevették, hogy az ellenség felől éles töltények is sivitanak feléjük.

A százados, aki szintén észrevette ezt, kiadta a parancsot a kürtösnek a tüzelés beszüntetésére, de alig hogy ezt a parancsot kiadta, egy golyó melén találta a kapitányt, akirögtön lefordult a lováról. A kürtszóra beszüntették a tüzelést s a legénység odafutott a kapitányhoz, de már későn, mert a szerencsétlen tiszt már akkor meghalt.

Az ezredparancsnok rögtön beszüntette a gyakorlatot és elrendelte a vizsgálatot. Az összes fegyvereket megvizsgáltatta mely alkalommal két közlegénynél Crvanko Ilia és Nyacsevics Dusánnál néhány éles töltényt találtak és a fegyvereik csövein is meglátszott, hogy ők lőttek éles tölténnyel. A két katonát szorongó helyzet alatt be kisérték Péterváradra.

A hét naplója.

Karrikaturák.

Kolozsvár, július 28.

Gazdag ember — aranyember; szegény ember — ezudar! ember!

E mondás a társadalom ferde felfogása miatt még mindig él s ma talán még életképesebb mint valaha. A nyomor és ennek mérhetetlen távolságban fekvő ellentéte, a pompa, leggyakoribb szülő okai az erkölcs-romlottság küszöbén álló egyének bünös lépésének. Ma egy szükségből rákényszerített ember, holnap a fényűzés káros befolyásának áldozatául esett ember szerzi be bünös uton hiányzó pénzkészletét. És a törvény büntetése egyforma. A szigoru paragrafusok nem tesznek kivé-

Kolozsvár környékének legszebb kiránduló helye SZAMOSFALVA.

Ajánlom a nagyérdemü közönségnek pártfogásába a kerékpárosok és turisták találkozó helyét,

SÖRCSÁRNOKOMAT.

Dréher sörökről, kitünő erdélyi borokról, tiszta magyar konyháról és jó cigányzenéről gondoskodva van.

Vasuti közlekedés.

Kiváló tisztelettel NAGY FERDINÁND vendéglős

APRÓ HIRDETÉSEK:

Az apró hirdetések előre fizetendők. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillérbe kerül, vastagabb betűből 8 fillér. Fölvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről igen kényelmesen beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja az apró hirdetés árát. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban déli 12—1 óra között. Deák Ferencz-utca 18. szám alatt.

KERESLET.

Egy pénztárosnő, ki már ily minőségben alkalmazva volt, felvétetik. Ajánlatok K. címre a kiadóhivatalba. 6—6

Egy jó karban levő czip-linder varrógép megvételre kerestetik. Jelentkezni lehet Boskovitz Józsefnél, Emke-tér 18. 2—3

Két polgárit végzett fin. tanulóknak felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 10

KINÁLAT.

Eladó jó karban lévő házaspár Monostor-Kétvizközti Kisgereble-utca 3. szám alatt. — Értekezhetni lehet Unió-utca (volt Belmonostor) 12. sz. alatt Kőváry Józsefnél. 2—6

Egy külön telek 3 szoba, konyha vízvezetékekkel, kamara, pince október 1-re kiadó. Értekezhetni Gáll János városgazdai ellenőrnél (Tanácsház). 2—3

LEVELEZÉSEK.

Busgerlicze. Levele van a kiadóban Mephistótól.

Győztes, É . . . P . . . e . . . Tegnap levelem miért került ki figyel-mét? Talán megtudta? . . . de nem, ez lehetetlen. Kérem, nyugtasson meg s vegye át a kiadóban ma-gára váró levelét „Gróf-nak.“

Figaró. Ne busuljon, akad még egy forron érő szív, aki nem férfias (?) gorombasággal, de a leg-odaadobb gyöngédséggel fogja szeretni. Üdvözli „Barátnő.“

Melyik nemesszivő hölgy viditana föl egy vérző szívű fiatalembert. Levelet a lap kiadóhivatalába kér „Figaró.“ 18

26 éves fiatal ember komoly szándékból fiatal, szép, özvegy nő ismeret-ségét keresi. Ajánlatokat a kiadóba „Amor“ czi-men! 20

Mariska. Ujabb találkát kér imádója.

Europa. Még nem is ismerjük egymást, s már is kegyetlenkedik. Goromba és mégis édes asz-szonyka válnék magából. Durczás kis száját mil-liószor csókolja „Jeuő.“

Ki volna hajlandó ismeretségből levélcserébe bocsájtkozni egy barna fiatal emberrel? — Leveletet „Feri“ czi-men a kiadóba kérek. 22

Anonymus. Levele van a kiadóhivatalban.

Házasság céljából 1600 korona évi fizetésű hivatalnok egy művelt, szép, fiatal urinő vagy leány ismeretségét keresi. Fényképpel ellátott levelet a „Komoly ajánlat“ czi-men a kiadóhivatal továbbít. Fényképek visszaadnak.

Jogász ember fiatal, fess, művelt leány ismeretsé-gére vágyik. Leveletet „Fekete szem“ czi-men a kiadó továbbít.

Vörös szegfűnek levele van a kiadóban. 24

Félnék. Levelét küld-heti bátran. Minden fel-tűnés nélkül rendeltetési helyére jut. „Józsi“ 25

Glankos. Levele van a kiadóhivatalban.

Kolozsvári gróf. A levél rejtélyes elünte, valóban megfoghatatlan, s tartal-máért kellemetlen reám nézve. Kérem, küldjön be ma déli 12—1 között a kiadóba, a hol első leve-lének aláírására hivatkozva átadják önre váró levelemet. Válaszát még ma küldje! Kézcsók.

Házasulandók! Borovitz József Budapest Hársfa u. 10. szám alatt számos előkelő megbizatással ren-delkezik. Házassági ügye-ket 6 hét alatt lebonyolít. Válaszbélyeg 35 fl. 5—5

Csinos leány ismeretsé-gét keresi egy intelligens fiatal hivatalnok. Levelet „Glankos“ czi-men a ki-adóba. 2—2

Diszkrét levele van a kiadóban 28

Figaró. Levele van a kiadóhivatalban. 27

Két fiatal leány, két in-telligens fiatal ember ismeretségét keresi „Kék szem“ „Vadvirág“ jelige alatt a kiadóba. 11

Intelligens nő levelezni óhajt szintén egy intelli-gens urral. Levelet „Sze-retet“ czi-men a kiadóba kérek. 16

Egy fiatal nő ismeretsé-get óhajt kötni egy idő-sőbb urral. Levelet „Ella“ czi-men a kiadóba kér. 19

Házasságokat utándíjazással közvetít a legmagasabb kö-rökig Czampert János házasság közvetítő. Elis-meri megbízhatóság. Bu-dapest VII. Erzsébet-kör-ut 22. Válaszbélyeg.

HIRDETÉSEK.

Hova megyünk vasárnap délutánonként?

Gyönyörű kert.

Mindenesetre a

Ujannon épült helyiség.

Monostori sörházba!!

Ott, elsőrendű cigányzene mellett

1 pohár friss sör 7 kr.

Jó ételekről gondoskodva van. Kitűnő erdélyi hegyi borok kimérése.

Közuti vasuti közlekedés.

13—20

Csztálysorsjegyek

a VIII-ik sorsjáték 4-ik osztályára már a mai naptól kezdve megújíthatók és új sorsjegyek is bármily czimletekben vásárolhatók.

Megújítási árak:

1 drb egész sorsjegy 40 kor. 1 drb negyed sorsjegy 10 kor.
1 drb fél sorsjegy 20 kor. 1 drb nyolczad sorsj. 5 kor.

Vétel sorsjegy árak az előző befizetésekkel:

1 drb egész sorsjegy 104 kor. 1 drb negyed sorsjegy 26 kor.
1 drb fél sorsjegy 52 kor. 1 drb nyolczad sorsj. 13 kor.

A legutóbbi huzáson főcollecturánkból származó 40219 számú sorsjegy nyerte a 80,00 koronás főnyereményt.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság

Kolozsvárt, Mátyás király-tér.